

betrekkingen buitenlandse kerken

**Aanvullend
rapport
deputaten**

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap generaal-synodale publicaties via: publicaties@gkv.nl. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

INLEIDENDE OPMERKING

Bij dezen dienen wij ons aanvullend rapport in, zoals reeds aangekondigd in ons hoofdrapport. Bij de nummering van dit rapport hanteren wij de daar toegepaste nummering die daarbij aansluit. Voor achtergrondinformatie verwijzen wij u in eerste instantie naar het hoofdrapport.

INHOUDSOPGAVE

7.4	Onderhouden van zusterkerkrelaties	4
7.7.b	Aangaan zusterkerkrelatie met de Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB)	4
7.12	International Conference of Reformed Churches (ICRC)	4
BIJLAGE II, 6	(pag. 34) - Orthodox Presbyterian Church: www.opc.org	5
BIJLAGE II, 10	(pag. 38) - Reformed Presbyterian Church in Ireland (RPCI): www.rpc.org	5
BIJLAGE II, 11	(pag. 38) - Evangelical Presbyterian Church (Ireland) (EPC): www.epc.org.uk	6
BIJLAGE II, 13	(pag. 39) - Free Church of Scotland (FCS): www.freechurch.org	6
BIJLAGE II, 16.4	(pag. 42) - Oostenrijk-Zwitserland	7
BIJLAGE II, 16.7	(pag. 43) - Baltische Staten	7
BIJLAGE III, 11	(pag. 51) - Presbyterian Free Church Council (Kalimpong)	8
BIJLAGE III, 15	(pag. 53) - Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-Kalbar)	8
BIJLAGE IV, 13	(pag. 73) - Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB) www.ipb.org.br	8
	Errata	8

7.4 Onderhouden van zusterkerkrelaties

Wijzigen in de lijst

25. De Reformed Presbyterian Church Taiwan (RPCT)

moet zijn:

25. Taiwan Reformed Presbyterian Church (TRPC)

10. De Gereja Gereja Reformasi Calvinis (GGRC)

moet zijn:

10. Gereja Gereja Reformasi Calvinis (GGRC) / Gereja Gereja Reformasi Musyafir (GGRM)

Toevoegen in de lijst

Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-Kalbar)

Zie verder Bijlage III,15 (pag.53)

(totaal komt daarmee op 29, zoals in eerste rapport gemeld stond)

7.7.b Aangaan zusterkerkrelatie met de Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB)

Materiaal:

aanvullend rapport deputaten BBK

Besluit:

met de Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB) een zusterkerkrelatie aan te gaan.

Gronden:

1. de IPB is al door de GK herkend als ware kerk van de Here Jezus Christus. Uit de contacten van officiële en officieuze aard van meer dan 10 jaar is gebleken dat de IPB haar strijd voert om steeds meer een confessioneel-gereformeerde kerk te worden;
2. de IPB voldoet aan de criteria voor een zusterkerkrelatie;
3. de CRIE juicht het toe dat de GK besluiten tot het aanbieden van een zusterkerkrelatie.

7.12 International Conference of Reformed Churches (ICRC)

Het huidige art. IV.1a van de Constitution van de ICRC luidt momenteel als volgt:

1. *Those churches shall be admitted as members which:*
  - a. *faithfully adhere to the Reformed Faith stated in the confessional documents listed in the Basis, and whose confessional standards agree with the said Reformed Faith.*

De zorg is ontstaan dat dit misschien te kort door de bocht is. Want de “confessional documents listed in the Basis” bestaan uit de Drie Formulieren van Eenheid en de Westminster Standards, terwijl er ook gereformeerde kerken zijn met andere reformatorische confessies (bijvoorbeeld de Geneefse Catechismus of de Tweede Helvetica). Om die reden is voorgesteld dit artikeldeel als volgt te verwoorden:

Adhere and are faithful to one or more of the confessional standards stated in the Basis, as each church has adopted one or more of these as its own standards, or adhere and are faithful to Reformed Confessions which are equivalent in content to the Confessions listed in the Basis (Art. 2), and which Confession (or Confessions) shall be proposed to be added to Article II of the Constitution.

Wil deze wijziging goedgekeurd worden dan is de instemming van een meerderheid van de kerken middels hun meeste vergadering vereist.

Deputaten BBK stellen daarom voor dat de synode als volgt besluit:

Materiaal:

aanvullend rapport deputaten BBK

Besluit:

- a. akkoord te gaan met de voorgestelde wijziging voor art. IV.1a van de Constitution van de International Conference of Reformed Churches;
- b. dit te berichten aan het ICRC Interim Committee.

Gronden:

1. De wijziging bevat geen inhoudelijke wijziging van de grondslag van de ICRC maar is formeel gezien wenselijk.
2. De ICRC vraagt om officieel bericht van de meeste vergaderingen van de lidkerken m.b.t. dit voorstel.

BIJLAGE II, 6 (pag. 34) - Orthodox Presbyterian Church: www.opc.org

Op 25 januari hebben deputaten BBK een afvaardiging van drie personen ontvangen van de CEIR van de OPC om door te spreken over zorgpunten van de OPC m.b.t. de GK. Dit in het kader van het aanbod van een zusterkerkrelatie van de GK aan de OPC, waarop de OPC nog niet gereageerd heeft. De vergadering is in goede broederlijke sfeer verlopen. De indruk van deputaten BBK is dat de vragen van de zijde van de OPC de nodige heldere antwoorden hebben gekregen zodat te verwachten is dat de OPC het aanbod tot een zusterkerkrelatie nu zal beantwoorden.

BIJLAGE II, 10 (pag. 38) - Reformed Presbyterian Church in Ireland (RPCI): www.rpci.org

Korte omschrijving

De RPCI is opgericht door Schotse migranten uit de kring van covenanters in het begin van de 18^e eeuw. Toen in 1744 kerken overkwamen vanuit de Presbyterian Church of Ireland – Synod of Ulster kreeg het kerkverband meer vorm. Emigratie naar Noord Amerika betekende echter dat het kerkverband bijna helemaal verdween. In 1811 werd het opnieuw gesticht, weer met name door Schotse migranten.

De kerken hebben veel affiniteit met het puriteins gedachtengoed en kennen een veel intensievere gebedspraktijk dan wij gewend zijn. Er is goede aandacht voor zending en evangelisatie. Wat Europa betreft hebben ze een post in Nantes, Frankrijk, maar werken ze ook in de republiek Ierland. In zgn. Go-teams doen jongeren van de kerk diakonaal werk en evangelisatiewerk. Hun theologische opleiding start elke twee jaar met een lichte studenten.

De RPCI is een zusterkerk van de GK sinds 1990.

De RPCI telt 37 gemeenten met ongeveer 4000 leden en bezoekers (2500 belijdende leden).

Contact

De contacten met de RPCI zijn hartelijk. In 2005 mochten wij hun afgevaardigde ontvangen op GS Amersfoort-Centrum. In 2006 is door secundus-deputaat D. de Vos een bezoek gebracht aan de RPCI. In 2007 hebben we ds. Schenau van de DBK van de CGK gevraagd bij zijn bezoek aan de synode van 2007 onze groeten over te brengen. We hebben elkaar ontmoet op de ICRC in Pretoria 2005, en op de EuCRC van 2007. Hun deputaat buitenlandse kerken prof. David Mackay was voorzitter van de WRF-Europe conferentie in Doorn najaar 2007.

Aandachtspunten

Voor ons is leerzaam te zien hoe onze twee zusterkerken in Ierland – de RPCI en de EPC – omdat ze hun eigen karakter niet willen opgeven en daarom niet denken aan samengaan, tegelijkertijd voortdurend in alle hartelijkheid zo breed mogelijke samenwerking met elkaar zoeken. De kerken hebben bijvoorbeeld samen de modernisering van de psalmberijming ter hand genomen. De RPCI wijst het zingen van vrije gezangen af, de EPC niet.

Interkerkelijke relaties

De RPCI onderhoudt nauwe contacten met geestverwante kerkverbanden elders in de wereld, te weten de Reformed Presbyterian Church of North America, RPC of Scotland, RPC of Australia, de RPC of Japan, en de RPC of Cyprus. Verder zijn er 'fraternal relations' met de CGK, de GK, de EPC, de IRE en de OPC. De RPCI is lid van de ICRC en doet mee met de EuCRC.

Beoordeling en voorstel

Voor zover uw deputaten kunnen nagaan is de RPCI trouw aan de Schrift in leer, kerkorde en eredienst. Daarom stellen wij voor dat de synode besluit deputaten BBK op te dragen de zusterkerkrelatie met de RPCI te onderhouden.

BIJLAGE II, 11 (pag. 38) - Evangelical Presbyterian Church (Ireland) (EPC): www.epc.org.uk*Korte Omschrijving*

In 1690 ontstond in Ierland de Presbyterian Church of Ireland – Ulster synod. In 1840 voegde zich een groot aantal kerken vanuit de Schotse Secessionstraditie bij deze kerken. In 1926 brak een aantal gemeenten met de PCI vanwege gebrek aan zuiverheid in de leer. Deze gemeenten vormden de start van wat vandaag de EPC is. De meeste kerken zijn in Noord Ierland, één kerk is in Dublin, republiek Ierland.

De EPC is een zusterkerk van de GK sinds 1981.

De EPC telt 11 gemeenten.

Contact

Het contact met de EPC is hartelijk. Er is door deputaten BBK geen bezoek gebracht aan de EPC tussen 2005 en 2008.

Helaas is de post over de EuCRC aan deze kerk kwijtgeraakt, zodat zij niet op de EuCRC vertegenwoordigd was. We hebben wel afgevaardigden gesproken op de ICRC in 2005 en op de christelijke gereformeerde synode van 2007. Ze verzekerden dat ze de volgende keer van de partij zouden willen zijn.

Aandachtspunten

Voor het contact tussen de EPC en RPCI, zie Bijlage II, 10.

Interkerkelijke relaties

De EPC onderhoudt kerkelijke relaties met o.a. de RPCI, EPCEW, FCS, FCC, OPC, en GK. De EPC is lid van de ICRC en heeft uitgesproken mee te willen doen met de EuCRC.

Beoordeling en voorstel

Voor zover uw deputaten kunnen nagaan is de EPC trouw aan de Schrift in leer, kerkorde en eredienst. Daarom stellen zij voor dat de synode besluit deputaten BBK op te dragen de zusterkerkrelatie met de EPC te onderhouden.

BIJLAGE II, 13 (pag. 39) - Free Church of Scotland (FCS): www.freechurch.org*Korte omschrijving*

De Scottish Kirk (gereformeerd) is ontstaan in 1560. In 1843 ontstond na afscheiding van de Scottish Kirk de FCS. Een grote meerderheid van de FCS verenigde zich in 1900 met andere kerken tot de United Free Church. De kerken die buiten deze vereniging bleven zetten de FCS voort.

De FCS is een zusterkerk van de GK sinds 1990.

Er zijn ruim zestien duizend leden in vele soms heel kleine kerken. Deze kerk is zeer actief in zending en evangelisatie.

Contact

De contacten met de FCS zijn hartelijk en worden in nauwe samenwerking met de deputaten Buitenlandse Kerken van de CGK onderhouden. In 2005 hebben we elkaar ontmoet op de ICRC in Pretoria, in 2006 is de jaarlijkse General Assembly in Edinburgh bezocht en toegesproken, in 2007 was er de gezamenlijke voorbereiding van en de ontmoeting op de EuCRC.

Aandachtspunten

We voelen ons bij de FCS goed thuis. In de FCS heerst sinds de afscheiding van de FCC een zeker nieuw elan op het gebied van de liturgie, de zending en de oecumene. Ons is recentelijk opgevallen dat de FCS weer kijkt naar beperkte samenwerking met de Church of Scotland.

Voor wat betreft verdere aandachtspunten verwijzen we naar wat daarover reeds i.v.m. de FCC is gezegd. M.b.t. tot het door ons aan de FCS en FCC gedane verzoek om uit te leggen wat volgens hen de reikwijdte is van het Establishment Principle kunnen wij nog niets rapporteren daar wij nog geen reactie hebben ontvangen op ons verzoek.

Interkerkelijke relaties

De FCS is lid van de ICRC. Zij onderhoudt kerkelijke relaties met de Associated Presbyterian Churches, de ARPC, de CanRC, de CGK, de Free Presbyterian Church of Scotland, de FRCNA, de OPC, de PCAm, de PCEA, de PRCA, de GK, de RCNZ, de GKSA en de Reformed Presbyterian Church (covenanted).

Beoordeling en voorstel

Voor zover uw deputaten kunnen nagaan is de FCS trouw aan de Schrift in leer, kerkorde en eredienst. Daarom stellen wij voor dat de synode besluit deputaten BBK op te dragen de zusterkerkrelatie met de FCS te onderhouden.

BIJLAGE II, 16.4 (pag. 42) - Oostenrijk-Zwitserland

In aanvulling op de eerdere rapportage kan worden vermeld dat voor de gemeente in Winterthur (Zw.) een partnergemeente is gevonden: de Gereformeerde Kerk in Vlaardingen. Er ontstaan hartelijke contacten.

Over Neuhofen is te rapporteren dat er concrete voornemens zijn om een predikant te beroepen. Als partnergemeente in Nederland is de Gereformeerde Kerk in Ridderkerk aangezocht.

Ds. Brad Hunter (PCAm) is in Wenen enthousiast bezig met het vormen van een team om het evangelie te verbreiden in de hoofdstad van Oostenrijk.

BIJLAGE II, 16.7 (pag. 43) - Baltische Staten

Eind november 2007 hebben de brs. Lenting en Kuipers een bezoek gebracht aan Riga (Letland). Het eerste contact met de Riga Reformed Bible Church was in 2000. Tijdens de eerste Europese conferentie in maart 2007 werd door ds. Alvis Sauka gevraagd om nogmaals van onze kant een bezoek te willen brengen aan Riga. De Riga Reformed Bible Church (RRBC) is ontstaan nadat de Sovjets het land in 1991 hadden verlaten. Na de Tweede Wereldoorlog, onder Russische bezetting, was er nauwelijks meer iets over van de Gereformeerde kerk. Ds. Alvis Sauka, van oorsprong Luthers, begon een vernieuwing van het gereformeerde leven nadat hij gereformeerde literatuur onder ogen kreeg en tot de overtuiging kwam van het bijbelse karakter ervan. Door onderwijs in de gereformeerde leer ontstond er weer een gereformeerde gemeente. Momenteel zijn er in Riga drie kleine gemeenten die onderling contact hebben en diensten uitwisselen. Ze zijn te herkennen als gereformeerde kerken in hun prediking en confessie.

Ds. Sauka beseft maar al te goed dat voor de ontwikkeling van het kerkelijk leven kader nodig is, predikanten, ouderlingen en diakenen. Met behulp van derden werd het Baltic Reformed Theological Seminary opgericht (BRTS). Na het bezoek hebben de broeders en zusters aan BBK het verzoek gericht tot het aangaan van een zusterkerkrelatie. We hebben de broeders kenbaar gemaakt dankbaar te zijn voor hun verzoek en bereid te zijn om met hen een weg te gaan van groei naar een zusterkerkrelatie in de hoop dat we op de synode van 2011 een aanvraag mogen indienen. We willen graag de tijd nemen om elkaar verder te leren kennen. We zijn dankbaar dat onze God deze mensen op onze weg heeft geplaatst en we hopen van Hem de gelegenheid te mogen ontvangen verder naar elkaar toe te groeien. In het algemeen ontdekken we dat er vanuit Oost-Europa bij herhaling vragen komen om elkaar tot een hand en een voet te willen zijn. Het zijn broeders en zusters niet ver van ons vandaan. Naast Riga willen we wijzen op het contact met Litouwen. Er is een bezoek gebracht aan Vilnius. Ook hier werd gevraagd met ons in gesprek te blijven en te willen komen tot een zusterkerkrelatie. Zo zien we een duidelijke uitbreiding naast de contacten die we reeds hebben in

Polen, Hongarije, Wit-Rusland, Oekraïne en Rusland.

Samenvattend: de Here God opent mogelijkheden om de broeders en zusters, die jarenlang hebben gezocht onder een dictatoriaal regime, te herkennen in een gemeenschappelijk geloof.

BIJLAGE III, 11 (pag. 51) - Presbyterian Free Church Council (Kalimpong)

Eind oktober 2007 werd op verzoek van de PFCC tijdens een Counsel Meeting de zusterkerkrelatie geëvalueerd. Tevens werd het werk van het evangelisatieproject van de HEF besproken. Aanvullend werd een boeiend bezoek gebracht aan acht evangelisatieposten. De relatie wordt van beide kanten zeer op prijsgesteld.

BIJLAGE III, 15 (pag. 53) - Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-Kalbar)

Het in de rapportage aangekondigde bezoek aan de synode van de GGRI-KalBar heeft in december 2007 plaatsgehad (zie rapport pag. 16 en 54). De synode heeft gematigd positief gereageerd op het voorstel van BBK, en daarbij met nadruk gevraagd om wederkerigheid in de relatie.

Voorstel

Deputaten BBK trekken daarom hun voorstel 9.5.2.1 in en stellen in plaats daarvan voor om in voorstel 9.4.2 in te voegen de Gereja Gereja Reformasi di Indonesia (GGRI-Kalbar).

BIJLAGE IV, 13 (pag. 73) - Igreja Presbiteriana do Brasil (IPB) www.ipb.org.br

In december 2007 is er overleg geweest tussen de CRIE van de IPB en het deputaatschap BBK van de GK. Daar is doorgesproken over verschillen tussen de twee kerkverbanden en geconstateerd dat deze geen belemmering vormen voor een zusterkerkrelatie.

Deputaten BBK stellen daarom voor aan de GS Zwolle-Zuid 2008 om de IPB het aanbod van een zusterkerkrelatie te doen. De e.v. IPB-synode die zich over dit aanbod kan buigen zal die van 2010 zijn, pas dan zal de zusterkerkrelatie een feit kunnen worden.

Over het werken naar een relatie GK-IPB is voortdurend contact geweest met onze zusterkerk in Brazilië, de IRB. Ook is de CanRC, die zendingswerk in Brazilië doet, op de hoogte gesteld van ons voornemen om een zusterkerkrelatie aan te gaan met de IPB.

Errata

Het juiste adres van deputaat Karelse is:

T.J. Karelse	Merellaan 271	2903 GG Capelle a/d IJssel	tkarelse@tiscali.nl
--------------	---------------	----------------------------	--